

belt saa mange. Man faar f. Eks. det ene Sted 1 Kr. og i det andet 2 Kr. Det er Tilfældet ogsaa andre Steder, end der, hvor jeg hører hjemme, at der er saadanne Uligheder. Ganske vist er det ikke store Kapitaler, der her er Tale om, men det er dog en Uretfærdighed, som jeg tror bør rettes, og som jeg derfor vil tillade mig at gøre opmærksom paa. Jeg antager, det er et Forhold, som eksisterer fra den Tid, da der ingen Jærnbaner var, for ellers vilde det være ganske naturligt — saaledes som Meningen jo ogsaa er — at betale Marchpenge, saa meget som Biletten koster fra den paagældende Station til Indkaldelsesstedet. Jeg tror, at ved at gaa den Vej vil det være lettest at hæve den Uretfærdighed som synes at være til Stede. Jeg kan, da jeg nu har lagt Mærke til dette Forhold, ikke undlade at henlede Opmærksomheden derpaa, idet jeg tror, at Forholdet vil blive rettet.

Trier: Det er et Par underordnede, men ikke aldeles betydningsløse Spørgsmaal, jeg gerne vil henlede Opmærksomheden paa. Det første er Arbejdet i Fængslerne. Dette Spørgsmaal har været paa Tale her i Tinget for et Par Aar siden under Finanslovbehandlingen, og den daværende Justitsminister henviste da til det Øjeblik, da de nuværende Kontrakter vare udløbne, som det rette Tidspunkt for at foretage Forandring i disse Forhold. I de nu udsendte „Betingelser for Overdragelsen af Fangers Arbejdskraft i Vridsløselille Cellefængsel til private“, staar der i § 2 som ledende Grundsætning: „Der maa ikke ved Fangeres Arbejde etableres nogen Fabrikation i saa stor Stil af enkelte haandværksmæssigt tilvirkede Varer, at det fri Haandværksarbejde derved forulempes i følelig Grad.“ Det er netop dette Synspunkt, man fra de interesserede Parters Side har ønsket gennemført. Som et Eksempel, der viser det ønskelige i en bestemt Gennemførelse af dette Princip, skal jeg nævne Kurvemagerhaandværket, der særlig har været anvendt i Fængslerne. En Følge heraf har været, at rundt om i Provinserne ere de smaa Kurvemagerforretninger blevne trykkede, saaledes at Mestrene have set deres sædvanlige Levevilkår væsentlig forringede; dette har igen virket paa Arbejdslønnen og derigennem sat Svendenes Levefod ned. Saaledes har man i forskellige Retninger følt Haandværket truet af denne Konkurrence med Fængselsarbejdet. Naar man nu — ogsaa fra Administrationens Side —

er kommen til Erkendelse af, at der her trænges til en Forandring, bør denne vel nærmest finde Sted i to Henseender. For det første vel i Arbejdets Art, idet man, hvis man fremtidigt vil beskæftige Fangerne med Kurvemagerarbejde, sikkert bør vælge det Slags Arbejde, som det hjemlige Marked ikke selv kan forsyne sig med, og som man altsaa maa forskrive, nemlig alt det smaa Arbejde, medens det vil være naturligt at udelukke alt det store Arbejde, Klædekurve, Rejsekurve, Smudsigtøjskurve o. s. v. og det vilde rimeligvis kunne gøres fuldt tilfredsstillende for det Formaal, Fængslerne ønske naaet gennem Fængselsarbejdet. Den anden Forandring er, at Arbejdets Omfang holdes inden for visse Grænser, saaledes at man f. Eks. ikke beskæftiger mere end højst 50 Fanger med dette enkelte Arbejde, medens Grænserne hidtil have været langt mere rummelige. Endelig er der endnu eet, som det maaske er rigtigt at henlede Opmærksomheden paa, navnlig Gennemførelsen af den Grundsætning, der, saaledes som jeg anførte, er udtalt i Betingelserne for Entreprenørerne; det vilde vistnok være heldigt, om ogsaa Fængselsadministrationen betragtede denne Grundsætning som bindende for sig, saaledes at det ikke skal hænde, hvad der efter Sigende skal være hændt tidligere, at Entreprenøren kan sige: Ja, jeg har holdt mig inden for de fastsatte Grænser, men man har fra Fængselsadministrationens Side ønsket, at jeg skulde gaa ud over dem. Men de givne Betingelser burde dog lige saa vel være bindende for Fængslet, der lejer Arbejdskraften ud, som for Entreprenørerne, der leje den.

Det andet Spørgsmaal, jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa, har allerede været paa Tale under denne Forhandling. Det er Tøjhusarbejdernes Lønning. Jeg kan ganske slutte mig til de Udtalelser, der fra anden Side ere faldne om de knappe Kaar, hvorunder disse Arbejdere leve. Jeg skal dertil kun føje en Bemærkning om, hvor ønskeligt det vilde være, om deres Løn, 15 Kr. ugentlig, blev gennemført Aaret rundt, uden at man saa sig foranlediget til at trække den fra for de enkelte Fridage, der gives. Det vilde blive en Forøgelse af 32½ Kr. aarlig for hver Mand, og ganske vist er det ikke nogen stor Lønningforbedring, men i saa smaa Husholdninger som dem, her er Tale om, spiller det altid en Rolle. Det er ca. 60 Magasinarbejdere, der her er Tale om. Man vil maaske sige, at dette Spørgsmaal om Lønning paa Fridage er et Principspørgsmaal,